

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

www.program-podezelja.si

T: 01 478 90 00
F: 01 478 90 21
E: gp.mko@gov.si
www.mko.gov.si

OPOZORILO:

Navodila za odvzem vzorcev tal, namenjenih za kemijsko analizo predstavljajo zgolj informativni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

NAVODILA ZA ODVZEM VZORCEV TAL, NAMENJENIH ZA KEMIJSKO ANALIZO

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja:
Evropa investira v podeželje

1 ŠTEVILO VZORCEV TAL, KI JIH MORA KMETIJSKO GOSPODARSTVO ODDATI V ANALIZO

Število vzorcev tal, ki jih mora kmetijsko gospodarstvo obvezno oddati v analizo, je odvisno od kakovosti in tipa tal, načina in intenzivnosti rabe zemljišč ter strnjenosti oziroma razpršenosti zemljišč, ki jih upravlja posamezno kmetijsko gospodarstvo. Za vsako strnjeno območje kmetijskih zemljišč s podobnimi lastnostmi tal in z isto vrsto dejanske rabe je potrebno odvzeti ter analizirati en vzorec tal. Za strnjeno območje kmetijskih zemljišč štejemo grafične enote rabe zemljišč kmetijskega gospodarstva (GERK), ki se med seboj stikajo, oziroma jih ločujejo le linijski objekti (ceste, manjši vodotoki, mejice ipd.). En vzorec tal lahko odvezamo tudi v primeru razpršenih GERK-ov, pri čemer morajo biti tudi ta zemljišča homogena v smislu rabe tal, zgodovine gnojenja in pedoloških lastnosti tal. Priporočena velikost območja, ki ga predstavlja en talni vzorec, naj ne bi presegala 5 ha.

2 NAČIN ODVZEMA POVPREČNEGA VZORCA TAL

Povprečni vzorec tal pripravimo z združevanjem podvzorcev, ki jih odvezamo na več različnih odzemnih mestih. Število odzemnih mest mora biti od 15-20. Odzemna mesta enakomerno razporedimo preko celotnega vzorčnega območja. Vzorčimo s pomočjo sonde (*slika 1*) oziroma lopate (*slika 2*). Če vzorčimo z lopato, odvezamo 2-3 cm debel in ravno tako širok podvzorec tal preko celotne globine vzorčenja, kot je prikazano na *sliki 2*. Na vsakem vzorčnem mestu vzamemo približno enako količino tal. Tla jemljemo na ornih površinah do globine 25 cm (globina ornice), na zatravljenih površinah do globine 6 cm in v trajnih nasadih do globine 40 cm. Pri jemanju tal se izogibamo robov zemljišč in drugih delov zemljišč (vozne poti ipd.), ki ne predstavljajo povprečnega stanja tal, ki jih želimo preiskati. Tla odvzeta iz vseh vzorčnih mest v primernih posodi temeljito premešamo, nato odvezamo 0,5 do 1 kg tal (povprečni vzorec) ter ga shranimo v plastično vrečko. Povprečni vzorec tal opremimo z vsemi potrebnimi podatki ter ga čim hitreje dostavimo v laboratorij, ki izvaja kemijske analize tal. Podatki naj bodo zapisani na etiketi na zunanji strani embalaže (nikakor jih ne vlagajte k vzorcju tal v vrečko, saj je vzorec tal vlažen, zaradi česar bodo oznake vzorcev postopoma postale nečitljive). Če je vzorcev tal več, mora biti vsak od njih posebej označen z vsemi potrebnimi podatki.

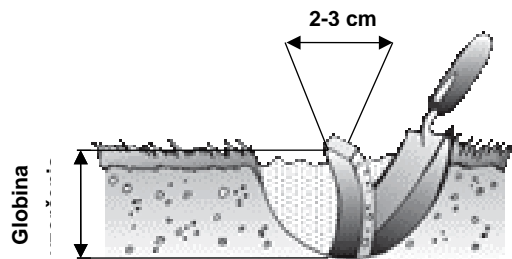
V primeru, da imamo vzorec tal namen odvzeti iz več GERK-ov, moramo povprečni vzorec tal pridobiti iz vseh GERK-ov skupaj in ne le zgolj z enega GERK-a.

3 ČAS VZORČENJA

Vzorce tal jemljemo po spravi pridelkov (jesenko-zimski čas). Od zadnjega gnojenja mora obvezno preteči vsaj mesec dni.

Slika 1. Sonda za jemanje talnih vzorcev

Slika 2. Jemanje vzorcev z lopato

4 POTREBNI PODATKI OB ODDAJI VZORCA TAL V ANALIZO

Ob oddaji vzorca tal v analizo morate za vsak oddani vzorec tal posredovati naslednje podatke:

- številka kmetijskega gospodarstva (KMG-MID),
- ime in priimek ter naslov naročnika analize (ulica, pošta in poštna številka),
- vrsta rabe tal (njiva, travnik, sadovnjak...),
- tekstura tal (lahka, srednje težka, težka tla),
- številka GERK-a oziroma vseh GERK-ov v vzorčni enoti (GERK_PID) in domače ime vsakega GERK-a,
- površina vzorčne enote*,
- globina odvzema vzorca,
- datum odvzema vzorca,
- vrste želenih kemijskih analiz.

* Če je bila raba tal (poljin) znotraj enega GERK-a v preteklosti različna, zaradi česar je potrebno odvzeti več vzorcev tal znotraj enega GERK-a, je potrebno to označiti na naslednji način:

Površina vzorčne enote:

a) celoten GERK

b) del GERKA (opis): _____

PODATKI O ODDAJI VZORCA TAL V ANALIZO

Št. kmetijskega gospodarstva (KMG-MID):	1	0	0							
--	---	---	---	--	--	--	--	--	--	--

Ime in priimek ter naslov naročnika analize (ulica, pošta in poštna številka):

Vrsta rabe tal (njiva, travnik, sadovnjak...):

☐ njiva	☐ travnik	☐ sadovnjak
☐ travniški sadovnjak	☐ vinograd	☐ hmeljišče

drugo: _____

Tekstura tal:

☐ lahka tla	☐ srednje težka tla	☐ težka tla
------------------------------------	--	------------------------------------

Številka GERK-a oz. vseh GERK-ov v vzorčni enoti (GERK-PID) in domače ime vsakega GERK-a:

GERK_PID	Domače ime GERK-a								
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>									
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>									
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>									
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>									
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>									

GERK_PID	Domaće ime GERK-a
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	

Površina vzorčne enote*:

* Če je bila raba tal (poljin) znotraj enega GERK-a v preteklosti različna, zaradi česar je potrebno odvzeti več vzorcev tal znotraj enega GERK-a, je potrebno to označiti:

a) celoten GERK

b) del GERKA (opis):

Globina odvzema vzorca: _____ cm

Datum odvzema vzorca:

		.			.	2	0	1	
--	--	---	--	--	---	---	---	---	--

Vrste želenih kemijskih analiz:

fosfor (P_2O_5)

kalij (K_2O)

pH

organska snov

drugo:
